

Fig. 13. - Afdegem: waterput.

gehouden door middel van pen-gal-verbindingen. Een deel van het houtwerk werd duidelijk uit een andere constructie (waterput ?) gerecupereerd. In de vulling van de schacht werden naast een beperkte hoeveelheid aardewerk, w.o. een bijna volledige T.S. schotel Drag. 32 en een fragmentje van een maaisceen, tevens een met cirkelrijes versterd fragmentje verguld bronzenblik aangetroffen. De trechter bevatte o.a. Eifelwaaier. Een derde spoor dal door het uitschakelen van de grondbemaling slechts gedeeltelijk kon onderzocht worden, vertoonde in grondplan een sterke gelijkens met de beide waterputten. In doorsnede echter kon enkel een bovenaan zeer brede trechter met steile wanden vastgesteld worden. Op de vlakke minder duidelijk afgetekende bodem werd een zeer zware zijtak (diam. \pm 30 cm) van een boom aangetroffen. Naast duidelijke opvullingspakketten waren ook scherp afgelijnde zandige insluitingen en fijne vegetaiebandjes aanwezig. Dit spoor was minder diep (\pm 1,70 m) dan de waterputten. Bovendien ontbrak elke aanwijzing van een al dan niet uitgebroken schicht. Vermeldenswaard zijn verder nog verschillende ijzerstukken en vermoedelijk fragmenten van "technisch aardewerk" die er lijken op te wijzen dat de waterputten in een artisanale context (metallurgie) zouden kunnen gepaast worden.

J. SEMEY - A. DEICOURT - F. PARMENTIER - J. ROMMELAERE

Zoutwinning in het ruiterkavellingsgebied Houlawe (Zuienkerke, W.-VI.)

In het najaar werden in samenwerking met de Nationale Landmaatschappij de herverkavelingswerken in het ruiterkavellingsgebied Houlawe verder systematisch gevolgd. Hierdoor kregen wij de gelegenheid om verscheidene nieuwe sites te lokaliseren die doorgaans betrekking hebben op de middeleeuwse bewoningsgeschiedenis van de regio.

Belangrijk is echter dat voor het eerst ook resten van een Romeins zoutwinningencentrum *in situ* aangetroffen werden, meer bepaald bij het graven van een kavelstoot langs de Loweg te Houlawe. In de profielen van de nieuwe graacht viel duidelijk de

aanwezigheid op te merken van een antropegeen pakket, geval tussen het veen en de post-Romeinse afzettingssedimenten die de laag erosief aangescuden hadden, plaatselijk was deze laag zelfs volledig door geulerosie verdwenen. Dit pakket, wellicht een stortlaag met verschillende vullingen, was doorspekt met verbrande klei, houtskool en "briqueage", het technische materiaal gebruikt bij zoutwinning, en bevatte op verscheidene plaatsen tevens grote hoeveelheden zels. Duidelijke structuren waren evenwel niet te onderscheiden. Wellicht ten behoeve van de brandstofvoorziening van de site was het veen over de gans lengte onregelmatig afgegraven, waarna het vermoedelijk de bedoeling is geweest het terrein op te hogen en tergelijker tijd ook te egaliseren met afval afkomstig van de zoutwinningindustrie. Het bijzonder schaarse schervenmateriaal laat vooraansog slechts een zeer algemene datering in het Hoge Keizerrijk of mogelijk zelfs iets vroeger toe.

Y. HOLLEVOET

Maldegem (O.-VI.) : versterkte site

Tijdens de vierde opgravingscampagne van de Romeinse versterkte site van Maldegem-Vake door het Seminarie voor Archeologie R.U.G., werd een vlak uitgezet op het oostelijke verdedigingssysteem en één binnennij de versterking (cf. *Arch.* 1984, 25-26, 105-106; 1985, 108-109; 1986, 107-108). Zoals reeds eerder vastgesteld langs de zuid- en noordzijde, bleek ook langs de oostzijde de vulling van beide omheininggrachten essentieel verschillend te zijn. De ontdekking van een palissadespoor onder de schuine rand van de binnengracht leverde dan uiteindelijk het definitieve bewijs dat beide grachten tot twee verschillende periodes behoren. In een eerste fase werd de buitengracht aangelegd en de teruggewonden palissade met daarachter een arden wal van 11 m breedte, langs de binnenzijde gestuit door een houten schoornuurtje. Het totale verdedigingssysteem had een breedte van 20 m. In een tweede fase werd de versterking verkleind. Op het tracé van de palissade werd een nieuwe gracht (binnengracht) aangelegd, doch de eerste gracht (buitengracht) werd dichtgesmeten. De nieuwe palissade moet hoger geplaatst zijn, vermits hiervan geen sporen werden teruggevonden. De breedte van het verdedigingssysteem bedroeg in de tweede periode zo'n 15 à 16 m. Of de studie van de ceramiek enige uitkomst zal brengen om beide periodes ook chronologisch te onderscheiden, is een ander probleem. Voorlopig dateert alles uit de 2de eeuw, waarbij vooral de late 2de eeuw verregaand is. Het onderzoek in het centrum leverde zoals steeds weer een reeks paalgaten op, doch voorlopig nog zonder duidelijke configuratie. Twee vierkante waterputten uit eizhout (in het totaal reeds drie) wijzen alleszins op verblijf ter plaatse. Zij bevatten o.m. een aantal werktuigen in hout, waaronder een schop en een hamer.

Recifitatie in *Arch.* 1986, 2, 108. Iste zin lees: Daar was de zuidelijke binnengracht volledig natuurlijk gesedimenteerd, terwijl de noordelijke binnengracht daarentegen volledig was toegesmeten, hoofzakelijk met zoden.

H. THOEN - N. VANDERMORE

Habay (Lux.): Vallée de la Rulltes - Villa du Mageroy

Après le repérage de sites ou d'éléments archéologiques inconnus jusqu'aujourd'hui, - par photographie aérienne en association avec Guy Fairon, par prospection au sol et études toponymiques -, et après la fouille du site de la *Vrelle Egliste* sur